

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
СУМСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФАКУЛЬТЕТ ІНОЗЕМНОЇ ФІЛОЛОГІЇ
ТА СОЦІАЛЬНИХ КОМУНІКАЦІЙ**



СОЦІАЛЬНО-ГУМАНІТАРНІ АСПЕКТИ РОЗВИТКУ СУЧАСНОГО СУСПІЛЬСТВА

**МАТЕРІАЛИ ВСЕУКРАЇНСЬКОЇ НАУКОВОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ ВИКЛАДАЧІВ,
АСПІРАНТІВ, СПІВРОБІТНИКІВ ТА СТУДЕНТІВ**

(Суми, 21-22 квітня 2016 року)

Суми
Сумський державний університет
2016

1. Бока О. В. Комунікативно-когнітивна спрямованість казкового дис курсу // Вісник СумДУ. – 2006. – № 3 (87). – С. 151–156
2. Frances Jenkins Olcott. Good Stories for Holidays / Frances Jenkins Olcott. – Alexandria: Library of Alexandria, 2007. – 258p.
3. Thompson S., Aarne A. The types of the folk-tale. A classification and bibliography. A classification and bibliography, Antti Aarne's Verzeichnis der Märchentypen (FF Communications №3). Translated and enlarged by S. Thompson. Helsinki, 1928. – 427 p.
4. Kobayakova, I. Expressiveness of Blurbs: Syntactic Level [Текст] / I. Kobayakova, G. Chulanova // Development of language systems in the context of accelerated dynamics of public relations. – London: IASHE, 2015. – P. 18-20

ЗАСТЕРІГАЮЧІ ГРОМАДСЬКІ ЗНАКИ ЯК ЛІНГВОКОМУНІКАТИВНЕ ЯВИЩЕ

Бірченко О. В., студ. гр. ПР-21,

(Сумський державний університет)

Баранова С. В., канд. філол. наук, доцент кафедри ГФ

(Сумський державний університет)

Громадські знаки – це особливий тип текстів, які характеризуються стислістю обсягу, стандартизованістю, однозначністю, імперативністю, узагальненістю адресата, безсуб'єктністю, відсутністю емоційно-експресивної забарвленості, функціональною спрямованістю на регулювання поведінки громадян у громадських місцях шляхом інформування або нагадування потенційним адресатам про необхідність дотримання прийнятих у суспільстві норм поведінки [1, 399].

Громадські знаки мають свої графічні особливості:

1. Наявність не лише одиниць комунікативного плану (речень), а й одиниць номінативного плану (слів та словосполучень).

2. Вирівнювання рядків як з лівого, так й з правого країв або по центру.

3. Використання різних за стилем та розміром шрифтів для виділення ключових слів повідомлення.

4. Для кращого візуального сприйняття використання обрамлення інформативного поля знака яскравою рамкою [2, 225].

Застерігаючими громадськими знаками вважають один з п'яти типів публічних директивів згідно з класифікацією за особливістю

комунікативно-прагматичної структури. Застерегаючі громадські знаки несуть повідомлення інформативного змісту про наявність небезпеки, що може нашкодити адресатові та яку варто пам'ятати та враховувати в зоні дії знаку [3, 150].

Розглянемо лінгвокомунікативні особливості застерігаючого громадського знаку на прикладі: “*Warning. Falling objects*” (Див.рис.1) [4]. Даний знак означає, що попереду знаходиться небезпечна ділянка території, де падаючі предмети можуть зашкодити здоров'ю та життю адресата.

Для вираження попередження використовується наступна конструкція Warning + Noun, де warning – це субстантивний еквівалент, утворений від дієслова to warn. В даному випадку спостерігається односкладна граматична конструкція.

Громадський знак містить у собі вербальну та невербальну інформацію. Невербальною інформацією є умовне позначення особи, на яку падають предмети. Це умовне позначення поміщене в трикутник жовтого кольору. Вербальною інформацією виступає власне надпис Warning Falling objects, де слово warning виділяється серед іншої вербальної інформації завдяки більшому за розміром шрифтом. Таке поєднання шрифтів служить для того, щоб увага адресата не розсіювалась по всьому громадському знаку, а концентрувалась лише на головному слові Warning.



Рисунок 1

Даний громадський знак встановлюється поблизу аварійних об'єктів архітектури або біля об'єктів, над якими проводяться ремонтні роботи чи реконструювання, а діяльність робітників може спричинити пошкодження осіб, що знаходяться поруч з цим об'єктом. Тому головною комунікативною настановою громадського знаку є попередити адресата про можливу небезпеку та змусити його відмовитись від пересування в зоні дії громадського знаку.

Отже, головними відмінними рисами застерігаючих громадських знаків є наявність ключових слів *warning, caution, danger, notice* та домінування жовтого кольору в інформативному полі знака, що є досить вдалим прийомом з точки зору психології. Завдяки такому кольоровому рішенню громадський знак, по-перше, є добре

видимим, а по-друге, спонукає адресата задуматися про можливу небезпеку, яка чекає на нього при скоєнні дії.

1. The Cambridge Encyclopedia of Language, 2003. – 506 p.
2. Кочан І. М. Лінгвістичний аналіз тексту / І. М. Кочан. – Київ: Знання, 2008. – 423 с
3. Олійник О. Ю. Термінологія опису мовного ландшафту у вітчизняному та за рубіжному мовознавстві / О. Ю. Олійник // Термінологічний вісник. – 2013. – №2. – С. 150–153.
4. Eyporsdottir K. Public and State Building Signs [Електронний ресурс]. – Режим доступу до ресурсу: <http://www.smashingmagazine.com/public-and-state-building-signs-part-1>.
5. Popova Y. V. Grammatical and Lexical Constituent of Pre-Election Discourse [Text]/ Y. V. Popova, Y. V. Yemelyanova, N. A. Prikhodko // Middle-East Journal of Scientific Research. – 2014. – № 19 (1). – С. 48-51.

ЛЕКСИКО-СЕМАНТИЧНА РЕПРЕЗЕНТАЦІЯ КОНЦЕПТУ ПОТВОРНІСТЬ НА МАТЕРІАЛАХ НІМЕЦЬКОЇ, АНГЛІЙСЬКОЇ ТА УКРАЇНСЬКОЇ МОВ

Бондарєва О. М., студ. гр. ПР-21,
(Сумський державний університет)
Дегтярьова Л. І., ст. викладач кафедри ГФ
(Сумський державний університет)

Концепт, як результат когнітивної діяльності людини, є абстрактним семантичним утворенням, саме тому необхідно співвідносити його зі словом, яке, як елемент мови, може бути частиною синонімічного ряду. Концепт ПОТВОРНІСТЬ є ментальним утворенням з лінгвокультурною експресивно маркованою лексикою. Завдяки конотації з'являються додаткові семантичні та стилістичні елементи, які пов'язані з основним значенням у свідомості носіїв мови: «Различают две картины мира – концептуальную и языковую. Концептуальная картина мира представляется богаче языковой, поскольку в ее формировании, как полагают, функционируют различные типы мышления. Несмотря на различия, обе картины мира между собой связаны: язык исполняет роль средства общения именно благодаря тому, что он объясняет содержание концептуальной картины мира и обозначает её посредством создания слов и средств связи между словами и предложениями» [1, 34]. Суть концепту